

Smits' adviezen hebben meerwaarde, ook voor vormsnoeispecialist Meker Tuinen

Smits Boomkwekerij heeft vormsnoei in DNA

Vormsnoei is al zo oud als de tijd van de Romeinen. Nog altijd gebruiken tuinarchitecten bomen en hagen als levende kunstwerken. Zo ook Meker Tuinen, dat bekendstaat om zijn 'organische wolken' en vaste klant is van vormenspecialist Smits Boomkwekerij.

Auteur: Karlijn Raats

In Romeinse atria werden de eerste boompjes in een kunstachtige vorm gesnoeid om als *statement pieces* de open binnenplaatsen op te leuken. Van het woord *topos* stamt dan ook het woord 'topiarius' af, *topiary* in het Engels. Vanaf de zestiende eeuw verbreidde de vormsnoei – zowel van hagen, spelelementen en motieven als *topiaries* – zich naar adellijke kastelen, landhuizen en cottages, met als bekendste voorbeeld de kasteeltuin van Versailles.

Geschiede soorten voor vormsnoei

'Vormsnoei vormt ook een rode draad door de geschiedenis van Smits Boomkwekerij; sterker nog, wij hebben vormsnoei in ons DNA,' lacht

Brenda Swinkels van Smits Boomkwekerij. Ze legt uit welke groenblijvende soorten geschikt zijn voor vormsnoei. 'Denk aan *Taxus*, *Buxus*, *Ilex*, *Ligustrum*, *Thuja*, *Cupressus × leylandii*, *Prunus lusitanica* en *Prunus laurocerasus*. *Prunus lusitanica* 'Angustifolia' is momenteel erg bekend. De meesten kennen ook cv's als *Prunus laurocerasus* 'Rotundifolia', maar je hebt ook de meer opgaande, compact groeiende 'Genolia'. Ook *Ligustrum* is een goede soort; die is half-groenblijvend en bloeit mooi en is dus goed voor de biodiversiteit.' Swinkels heeft overigens het idee dat *Buxus* steeds meer terugkomt na de kaalslag, een paar jaar geleden, door buxusmot. 'De vogels zijn inmiddels gewend aan de rups;

ze eten hem op. De natuur heeft dat voor ons opgelost. Daar hebben we geluk mee gehad.' Of hij kan worden toegepast, hangt, net als bij bomen, af van de plantlocatie in het land: *Taxus* houdt van droge voeten. *Prunus laurocerasus* kan goed tegen natte groeiomstandigheden.

Hagen en wolken

Voor hagen levert Smits Boomkwekerij wolkplanten en losse haagplanten die door de hovenier worden gesnoeid, maar ook voorgevormde elementen – vierkante blokken van 40 bij 40 cm of 50 bij 50cm – en hele hagen. 'We zijn bezig met gemixte hagen', vertelt Swinkels. 'Een haag hoeft niet per se van één soort te zijn; het kan ook een mengsel zijn van groenblijvende en bladverliezende soorten. De gemengde haag heeft een terugkerend ritme. Alles wordt per meter en voor de voeten gerooid en vormt mengsels met loofsoorten zoals *Acer campestre*, *Crataegus*, *Prunus spinosa* en *Cornus mas*, met daartussen groenblijvers, bijvoorbeeld *Ilex* of *Taxus*.'

Topiaries

Vormsnoei is een gespecialiseerd ambacht, met name als het gaat om *topiaries*. 'We maken alle mogelijke figuren: bijenkorven, kegels, zuilen, piramides, bollen, halve bollen en platte bollen. De geijkte vormen zitten standaard in ons assortiment, vaak in *Fagus*, *Carpinus* en *Taxus*. Maar als de klant iets out of the box wil en tijd heeft, maken wij dat. Smits Boomkwekerij bestaat al 25 jaar en heeft de kennis en ervaring in huis om elk ontwerp, hoe complex ook, in vormsnoei uit te drukken.' Eigenlijk gaat het om kunstenaars die groensculpturen maken. Swinkels knikt: 'Klopt, we hebben heel goede snoeiers in onze gelederen die het vak perfect verstaan.'

Om rekening mee te houden

Vormsnoei vindt het hele jaar door plaats, afhankelijk van de soort. Swinkels: 'De zogeheten A-B-C-soorten kunnen bloeden. Daar houden we rekening mee; die moeten in elk geval vol in het blad staan of in rust zijn. Andere soorten, zoals *Taxus*, kun je jaarrond snoeien. Kortom, de normale snoeiregels voor bomen gelden ook voor hagen. Verder heb je wel altijd een zomerseizoen nodig wil je er een bepaalde vorm in krijgen. Het aantal jaar dat je nodig hebt voor het eindresultaat, hangt af van de grootte die de vorm moet hebben en van de groeisnelheid van de soort. *Taxus* groeit langzamer dan *Carpinus* en *Acer*. Hoe trager de groei,

'Een haag kan ook een mix zijn van groenblijvende en bladverliezende soorten'

Brenda Swinkels: 'Geijkte vormen zitten standaard in ons assortiment, maar als de klant iets out of the box wil en tijd heeft, maken wij dat.'

Bas van Elteren: 'Wolken hebben geen vaste vorm en gaan altijd levendig mee met de omgeving.'

des te langer het duurt voordat je het eindresultaat bereikt. Voor de eindklant is het voordeel van trage groei dat hij dicht en compact is. Dat is beter voor het beeld, hij behoudt langer zijn vorm en je hoeft minder vaak te snoeien.'

Vormsnoei in tuinarchitectuur

Swinkels ziet dat vormen vaak door tuinarchitecten worden gebruikt ter versterking van andere elementen, zoals groenelementen, gebouwen, waterpartijen en kunstwerken. 'We zien dat de trend van grilligheid, bijvoorbeeld door meerstammigheid, terug is, maar parallel daaraan is er een strakke trend.'

'De verkoopafdeling van Smits Boomkwekerij is hands-on en klantgericht'

We spreken Bas van Elteren. Hij is de oprichter van Meker Tuinen, een 35 medewerkers tellend hoveniersbedrijf in Nijkerkerveen. Meker Tuinen heeft de groene wolken bij het pand van Smits Boomkwekerij vormgegeven en is voornamelijk

Vormsnoei vindt het hele jaar door plaats, afhankelijk van de soort

actief in het hogere segment. 'Deze wolken zijn ons handelsmerk. Ze zijn gewaagd en speels. We gebruiken ze in de tuinarchitectuur graag tussen tuinelementen, om die elementen mooi in elkaar te laten overlopen, of om kijkers eroverheen te laten kijken zodat hun nieuwsgierigheid wordt getriggerd. Ze hebben in elk geval geen vaste vorm en gaan altijd levendig mee met de omgeving. Zo vouwen we wolken op een organische manier om een stuk bestrating heen, waardoor het groen en de bestrating niet "gemaakt" lijken. Meker Tuinen is er in Nederland mee begonnen. Inmiddels worden ze veelvuldig gekopieerd.'

Bij Meker Tuinen dient een tuinplan als richtlijn. 'Smits Boomkwekerij levert ons de planten ongesnoeid aan, zodat wij ze zelf in de tuin verder vorm kunnen geven. Als we op de kwekerij zijn, maken onze ontwerpers vaak foto's van de uitgekozen solitaires, die vervolgens in de

tekening worden geplakt. Zodra de solitaires in de tuin staan, werken wij ze verder uit, zodat ze perfect in het totaalplaatje passen.'

'Al vijftien jaar betreft Meker Tuinen haagplanten bij Smits Boomkwekerij, en sinds anderhalf jaar ook flink meer solitaires. Die kiezen wij met de klant op de kwekerij uit. De verkoopafdeling van Smits Boomkwekerij is hands-on en klantgericht; dat vinden wij prettig. Ook met andere afdelingen is de samenwerking positief. Zo staan ze ons bij met ideeën, ook al zijn wij gespecialiseerd in vormsnoei en werken we graag met zelfgekozen soorten. Zij stellen soorten en vormsnoei in een ander licht, waardoor wij onze mening soms herzien. Daar wordt het eindproduct alleen maar beter van. In een tijd waarin hoveniers gedwongen zijn om scherpe offertes te schrijven, is het fijn dat ze meedenken.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!